

# ***PROJEKT***

## ***„CHRAŇ SEBE I SVÉ KAMARÁDY“***

*(k průřezovému tématu „Výchova demokratického občana“)*

Příloha školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání pro školní rok .....

Autoři projektu: 1. stupeň Maříková Marie Mgr.

2. stupeň Hofmanová Věra Mgr.

Garant projektu: .....

Schválil dne 1.června 2016

---

Mgr. Vladimír Škuta  
ředitel školy

### **Cíl projektu :**

Cílem projektu je vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti, orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech společnosti. Umožnit žákovi řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájmy celku, s vědomím svých práv, povinností a s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

**Cílová skupina žáků:** 3. ročník  
7. ročník

### **Osnova, časový plán projektu:**

#### ***Přípravné práce – 1 týden***

Seznámení cílové skupiny žáků s projektem – koordinátoři jednotlivých stupňů základní školy na společné schůzce se žáky příslušných ročníků a jejich vyučujícími objasní cíle, organizaci a časové rozvržení projektu  
Příprava pomůcek, materiálu a určení prostoru

***Zahájení projektu*** – dle časového a tematického plánu realizace průřezových témat.

***Vlastní průběh dle dílčích projektů*** – využití projektových dní a jednotlivých hodin vyučovacích předmětů.

| Název dílčího projektu             | Cílová skupina žáků | Časová dotace | Odpovídá                  |
|------------------------------------|---------------------|---------------|---------------------------|
| Pravidla nejsou zlobidla           | 3. ročník           | 5 hod.        | Čj, Prv, M, Tv            |
| I děti mají svá práva a povinnosti | 3. ročník           | 4 hod.        | Čj, Prv, Vv               |
| Na plavbě demokracie               | 7. ročník           | 3 hod.        | Vyučující daných předmětů |
| Co nás trápí                       | 7. ročník           | 3 hod.        | Vyučující daných předmětů |
| Ideální občan                      | 7. ročník           | 3 hod.        | Vyučující daných předmětů |

#### ***Vyhodnocení projektu:***

Po skončení projektu žáci shlédnou prezentaci výstupních prací spolužáků a ve třídním kolektivu shrnou poznatky, které během realizace projektu získali. Při společném setkání všech tříd příslušného ročníku a koordinátora zástupce – mluvčí třídy krátce zhodnotí přínos průřezového tématu Výchova demokratického občana pro třídní kolektiv i jednotlivce.

| Dílčí projekt: „Pravidla nejsou zlobidla.“ |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Charakteristika:</b>                    | Demokratický občan je spravedlivý, tolerantní a zodpovědný, rozvíjí se u něj kritické myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratický způsob řešení konfliktů a problémů s respektem k druhým a s ohledem na zájem celku.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Plněné tematické okruhy:</b>            | 2.1, 2.2, 2.3, 2.4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Cílová skupina:</b>                     | 3.ročník                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Časová dotace:</b>                      | 5 hodin                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Metody:</b>                             | skupinová práce, práce ve dvojicích, řízený rozhovor, hra ,práce s informacemi, prezentace                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Velikost skupiny:</b>                   | Ve výuce 4 žáci, dvojice<br>V Tv-10-12žáků                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Cíl:</b>                                | Podnítit zájem dětí o vytváření demokratického kolektivu třídy. Zdůvodnit smysl dodržování pravidel. Uvědomit si vznik pravidel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Rozvíjené kompetence:</b>               | <p><b><u>Komunikativní</u></b><br/>- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi .</p> <p><b><u>K učení</u></b><br/>- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematické je efektivně využívá procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě .</p> <p><b><u>K řešení problémů.</u></b><br/>- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné ,podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování v různých variantách nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému.</p> <p><b><u>Sociální a personální</u></b><br/>- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá</p> <p><b><u>Občanské</u></b><br/>- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu</p> |
| <b>Klíčová slova:</b>                      | pravidla třídy a společnosti, demokracie, hlasování, důvěra, bezpečnost                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Pomůcky:</b>                            | papíry, pera nebo fixy, vytištěná ukázková příloha pro každou skupinu, míč, píšťalka                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Popis/postup, organizace:</b>           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

| Vyučovací předmět<br>Časová dotace  | aktivita<br>(odpovídá vyučující příslušného předmětu)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>ČESKÝ JAZYK</b><br>1 hod – 2 hod | <ul style="list-style-type: none"> <li>Motivační hra – <b>Rovnováha</b> * -, Sedněte si na zem do kleku do dvojitého kruhu tak, abyste vždy dva seděli obličejem proti sobě. Chyťte se za ruce a zakloňte se od sebe dozadu. Snažte se udržet rovnováhu. Jak daleko se můžete zaklonit? Co musíte dělat, abyste nespadli?...<br/>A teď se postavte. Dejte chodila těsně k sobě a přímo proti chodidlům partnera. Chyťte se za ruce a pomalu se naklánějte dozadu. Jak daleko se můžete zaklonit, abyste ještě udrželi rovnováhu?<br/>Teď si najděte jiného partnera.“<br/>Nechte děti vyzkoušet rovnováhu s různými partnery.</li> </ul> |

|                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>Posadíme se do kruhu a práci zhodnotíme: <ul style="list-style-type: none"> <li>S kým se ti dobře spolupracovalo a s kým byla naopak hra pro tebe obtížná?</li> <li>Co bylo příčinou obtíží? Co jsi v takovém případě udělal?</li> </ul> </li> </ul> <p><i>Hodnocení postupně navedeme na závěr, že se mi dobře pracovalo s člověkem, kterému důvěřuji, protože vím, že mne nepustí =neporuší pravidla. Dodržování pravidel nám přináší pocit bezpečí, důvěru.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li><b>Jaká nás obklopují pravidla?</b> Rozdělíme třídu do 6 skupin, každá skupina má za úkol zpracovat pravidla v jiném prostředí, situaci. <ol style="list-style-type: none"> <li><b>Pravidla na silnici</b> (auta, chodci, cyklisté...)</li> <li><b>Pravidla chování mezi lidmi</b> (při jídle, při průchodu dveřmi, kouzelná slůvka, při řešení konfliktů...)</li> <li><b>Pravidla ve třídě</b> (při vyučování, o přestávkách)</li> <li><b>Pravidla při hrách</b> (v kartách, ve sportu...)</li> <li><b>Pravidla společnosti</b> (zákony, které určují, co lidé smí a nesmí...)</li> <li><b>Pravidla rodiny</b> (povinnosti členů rodiny, jak se chovat k rodičům, sourozencům, co když někdo zazvoní...)</li> </ol> <p>Způsob zpracování ukážeme dětem ukázkově při společném opakování <b>Pravidel práce ve skupině</b> – viz. příloha č. 1. a 2.</p> </li> <li>Prezentace prací jednotlivých skupin, diskuze především nad body: Co se může stát, když poruší někdo pravidlo? (<i>Opět navedeme shrnutí na to, že dodržování pravidel nám přináší především bezpečí, možnost si důvěřovat. Zároveň, že po porušení pravidel musíme často nést nepříjemné důsledky.</i>) Kdo tato pravidla určil? (<i>Stát, rodiče, školní řád, učitel, společnost, víra, ale také my sami.</i>)</li> </ul> |
| <b>PRVOUKA</b><br>1hod         | <ul style="list-style-type: none"> <li><b>Nová školní pravidla*</b><br/>„Kdo z vás se domnívá, že by bylo správné, aby učitelé a žáci jezdili po chodbách na kolečkových bruslích?....Jak by se vám líbilo, kdyby učitelé směli mluvit až po desáté hodině? .... Jak by se vám líbilo, kdyby bylo zakázáno chodit v pondělí do školy v něčem modrém?“<br/>„Utvořte dvojice nebo trojice a napište <b>10 žertovných školních pravidel</b>, která by vám samým byla k smíchu. (Ale nebyla vulgární.) Pak si vezměte další list papíru a napište <b>2 pravidla, která by pomohla</b> vám, třídě nebo škole. Pište čitelně, budou to po vás číst spolužáci.“</li> <li>Uspořádáme výstavu našich pravidel – skupiny se prochází po třídě a čtou si práce ostatních dvojic.</li> <li>Zhodnocení práce: Které pravidlo je podle tebe nejlegračnější? Které nové pravidlo považuješ za nejdůležitější? Myslíš, že by žáci měli spolurozhodovat o školních pravidlech? Můžeš se zde ve třídě/ve škole podílet na rozhodování? (<i>Připomeneme pravidelná setkání zástupců Školního parlamentu.</i>)</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>MATEMATIKA</b><br>1hod      | <ul style="list-style-type: none"> <li>Vysvětlíme rozdíl mezi tajným a veřejným hlasováním při přijímání pravidel = zákonů. Zkusíme si obě varianty. Vybereme formou hlasování 3 nejlegračnější pravidla a 3 nejdůležitější pravidla z předchozí hry. Počítáme hlasy, porovnáváme, zjišťujeme, o kolik se počty liší.</li> <li>Projekt zhodnotíme.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>TĚLESNÁ VÝCHOVA</b><br>1hod | <ul style="list-style-type: none"> <li>Hrajeme míčové a pohybové hry, při kterých zdůrazňujeme nutnost dodržování pravidel – propojení s praxí.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

\* Hry převzaty z knihy: Klaus W. Vopel: Skupinové hry pro život 2, Portál, Praha 2008

Zpracovala:

Mgr. Marie Maříková

## Příloha č.1 – Jaká nás obklopují pravidla?

|                                                                                          |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <b>Téma:</b><br><br><i>(Hezky barevně,<br/>výtvarně zpracované.)</i>                     |  |
| <b>Pravidla, která<br/>nás napadla, že<br/>máme dodržovat<br/>v daném<br/>prostředí.</b> |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
| <b>Co se může stát,<br/>když někdo<br/>poruší výše<br/>napsané<br/>pravidlo?</b>         |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
| <b>Kdo tato pravidla<br/>určil? Můžu je<br/>nějak ovlivnit?</b>                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |
|                                                                                          |  |

Príloha č.2 – Jaká nás obklopují pravidla? – Pravidla práce ve skupinách – vzor.

|                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Téma:</p> <p>(Hezky barevně, výtvarně zpracované.)</p>                | <h1>Pravidla práce ve skupině</h1>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p>Pravidla, která nás napadla, že máme dodržovat v daném prostředí.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>mluvíme tichým hlasem</i></li> <li>• <i>rozdělíme práci všem členům skupiny</i></li> <li>• <i>pracujeme na zadaném úkolu nejlépe jak dovedeme</i></li> <li>• <i>píšeme čitelně a úhledně</i></li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p>Co se může stát, když někdo poruší výše napsaná pravidla?</p>         | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>rušíme hlukem práci ostatních skupin, budou pak na nás nepříjemní</i></li> <li>• <i>bude nás z hluku bolet hlava, neuslyšíme se</i></li> <li>• <i>nepracující člen bude nespokojený, bude vyrušovat, může nám pak práci kazit</i></li> <li>• <i>když někdo záměrně nepracuje nebo kazí práci zbytku skupiny, tak ho nebudou mezi sebou příště chtít, budou mu nadávat</i></li> <li>• <i>práce se vystavují – nečitelné práce ostatní nepřečtou, neúhledné neuspořádané práce působí zanedbaně, odbité</i></li> <li>• <i>učitelka se bude zlobit – může nám napsat poznámku nebo nás nechá dělat něco nepříjemného, dá nám špatnou známku</i></li> </ul> |
| <p>Kdo tato pravidla určil? Můžu je nějak ovlivnit?</p>                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>ředitel ve školním řádě</i></li> <li>• <i>učitel</i></li> <li>• <i>můžeme je společně s učitelem upravovat podle potřeby</i></li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                       |                                              |
|-----------------------|----------------------------------------------|
| <b>Dílčí projekt:</b> | <b>„ I děti mají svá práva a povinnosti“</b> |
|-----------------------|----------------------------------------------|

|                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Charakteristika:</b>           | Tvořivá aktivita umožňující vybavit žáka zákl.úrovni občanské gramotnosti .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Plněné tematické okruhy:</b>   | 2.1, 2.2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Časová dotace:</b>             | 4 hodiny ( prvouka, český jazyk, výtvarná výchova)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Metody:</b>                    | Práce s informacemi, skupinová práce, samostatná práce, diskuze, tvořivá činnost,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Velikost skupiny:</b>          | 2 žáci, hromadně - kruh                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Cíl:</b>                       | Naučit žáky odpovědnosti ze svoje postoje a činy, znát a uplatňovat svá práva a povinnosti, pochopit vztahy mezi jednotlivci a respektu vůči druhým.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Rozvíjené kompetence:</b>      | <p>Žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.</p> <p>Žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých lidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.</p> <p>Žák chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.</p> |
| <b>Klíčová slova:</b>             | Právo, povinnost, odpovědnost, tolerance + spolupráce, komunikace.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Pomůcky:</b>                   | Slabikář dětských práv, balicí papír, vytištěné a rozstříhané přílohy, lepidlo, čtvrtky, pastelky nebo fixy, nůžky,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Popis / postup organizace:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

| Vyučovací předmět<br>Časová dotace                            | Aktivita<br>(odpovídá vyučující příslušného předmětu)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>PRVOUKA</b><br>1 hod<br><b>ČESKÝ JAZYK</b><br>1 hod.-2 hod | <ul style="list-style-type: none"> <li>Žáci se posadí do kruhu, uprostřed kruhu leží velký balicí papír, na kterém jsou v misce rozstříhána zjednodušená pravidla ze Slabikáře dětských práv (viz. příloha 1- doporučuji vytisknout na barevný papír). Učitel krátce dětem vysvětlí, co jsou dětská práva a že jsou zapsána i ve Sbírce zákonů ČR- Úmluva o právech dítěte. Jejich závažné porušování proto řeší Policie ČR. Pak postupně děti vytahují lístečky s právy, přečtou ostatním a rozloží na balicí papír. V této fázi není potřeba práva komentovat.</li> <li>Učitel rozdá do dvojic lístečky s příběhy dětí, kde bylo nějaké právo porušeno. (Viz. příloha 2 – pozor, předem pozměňte použitá jména dětí v příbězích tak, aby nebyla zastoupena někým ve třídě. Pokud máte ve třídě víc jak 24 dětí, vymyslete obdobným způsobem další příběhy nebo utvořte trojice.)<br/>Dvojice má za úkol: <ul style="list-style-type: none"> <li>přečíst si příběh</li> <li>zamyslet se, které právo bylo porušeno (vybírá z nabídnutých práv rozložených na balicím papíře)</li> <li>jestli se to může stát v ČR; jestli ve zprávách zaslechli něco podobného</li> <li>zamyslet se, jaké by bylo správné řešení situace</li> </ul> </li> <li>Přejdeme k společné diskuzi nad jednotlivými příběhy. Jeden z dvojice přečte ostatním svůj příběh nahlas, druhý ho položí k lístečku s porušeným právem, společně diskutujeme, děti uvádí příklady, nabízí řešení.</li> <li>Na závěr (nebo při vhodné příležitosti během diskuze) zdůrazníme, že naše práva končí tam, kde začínají práva někoho jiného nebo jeho povinnosti. Přečteme dětem povinnosti dítěte a rodičů (viz. příloha č.3)</li> <li>Srovnaná práva a příběhy dětí na balicí papír nalepíme, přilepíme i povinnosti, můžeme vyzdobit fixami.</li> </ul> |
| <b>VÝTVARNÁ VÝCHOVA</b><br>1 hod.                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>Žáci si vyberou 2 práva dítěte, která pro ně byla nejzajímavější, nejdůležitější, nějak je oslovila. Tato práva napíšu na proužek čtvrtky (záložka do knihy) a doplní ilustrací – na každou stranu záložky jedno právo. Jako inspiraci dětem ukážeme Slabikář dětských práv (Nadace naše dítě, 2001).</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <ul style="list-style-type: none"><li>• Spočítáme, kolikrát se jednotlivá práva objevila – vytvoříme žebříček dětských práv pro naši třídu (pořadí vepíšeme k nalepeným právům na balicím papíře)</li><li>• Práci zhodnotíme. Dáme dětem prostor k vyjádření pocitů.</li></ul> |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Zpracovala: Mgr. Marie Maříková

#### Příloha č.1 – Dětská práva

- **Máš právo na život. Nikdo nemá právo tvůj život ohrožovat.**
- **Máš právo na své vlastní jméno.**
- **Máš právo na domov. Na svůj vlastní životní prostor.**
- **Máš právo žít se svými rodiči, žít v rodině.**
- **Máš právo mluvit jazykem svých rodičů, nikdo ti to nesmí zakazovat.**
- **Nikdo ti nesmí ubližovat. Nikdo tě nesmí duševně ani tělesně týrat.**
- **Máš právo na své kamarády.**
- **Máš právo učit se a vzdělávat. Nikdo ti nesmí bránit chodit do školy.**
- **Máš právo říkat, co si myslíš – právo na svůj vlastní názor.**
- **Máš právo na život bez hladu – právo na dostatek pestré stravy.**
- **Máš právo na pomoc v nemoci.**
- **Máš právo na ochranu zdraví. Nikdo ti nesmí nabízet ani nutit alkohol, drogy, nic, co ti může ublížit.**
- **Máš právo na svůj volný čas. Máš právo si hrát.**
- **Máš právo rozvíjet své nadání.**
- **Máš právo žít v míru a přátelství s dětmi a dospělými ze všech zemí světa.**

*\*Převzato ze Slabikáře dětských práv, Nadace Naše dítě, Praha 2001*

## Příloha č. 2 – Příběhy dětí k zařazení k jednotlivým právům:

- Jednou slyšeli sousedé usilovný pláč dítěte, který vycházel z potrubí pod záchodky. Hasiči po dlouhé záchranné akci miminko vyprostili a podařilo se jim ho zachránit. Matka své těhotenství skrývala a pak porodila tajně na toaletě a dítě spláchla. *(Skutečně se stalo v Číně.)*
- Tomíkovi se jednou stala divná věc. Rodiče na týden odjeli a měla ho hlídat sousedka. Ta ale odmítla Tomíka pustit do domu a tak musel přečkat celý týden ve stodole na slámě.
- Pepík měl docela fajn rodiče, žil s mámou i s tátou v jednom hezkém domku. Problém ale nastal vždy, když se táta šel trochu napít do hospody. Vrátil se často opilý a velmi naštvaný. Na Pepíka i maminku pak křičel, nadával jim a dokonce je i několikrát zbil tak, že z toho měli oba modřiny.
- Romanka každé ráno ve spěchu bez snídaně vyběhla ze školy. Svačinu jí žádnou maminka nezabalila a tak nebylo divu, že měla ve škole tak velký hlas, že jí bolelo břicho. Někdy se dokonce stalo, že jí maminka ani nezaplatila oběd, a tak její skoro jediné jídlo byl suchý rohlík, který kolem čtvrté našla doma.
- Honzík chytil nějakou ošklivou nemoc. Měl vysoké horečky, zábaly nepomáhaly, ani babička bylinkářka už si nevěděla rady. Ale maminka s tatínkem byli tak chudí, že nemohli Honzíkovi zaplatit návštěvu lékaře a potřebné léky. Nemohli mu pomoci.
- Lenka ráda běhá s partou kamarádů a kamarádek po sídlišti. Jednou ale do ní kamarádi začali hučet, že jediná ještě nekouří a proto že nemůže do jejich party patřit. Nešťastná Lenka by ale v partě ráda zůstala.
- Hanička je ještě malá holka, ale musí rodičům pomáhat. A to hodně. Každý den musí jít s rodiči okopávat pole od rána do večera. Pro samou práci ani nemůže chodit do školy, natož si hrát s kamarádkami.
- Monika je fajn holka, ale je Romka. Několikrát si chtěla hrát s „bílou“ holčičkou na pískovišti, ale mamka té holčičky je od sebe odehnala se slovy – s cikány si moje dítě hrát nebude.
- Erika se bojí večer spát. Každou noc totiž za ní chodí divný „strašák“, který jí osahává na prsou a mezi nohama, divně u toho funí a říká jí, že to nesmí nikomu říct, jinak jí ublíží. Erika má velký strach.
- Honza se jednou špatně na ulici rozhlédl a skončil navždy na vozíčku. Rád by chodil do normální školy mezi své bývalé kamarády, ale nemůže. Rád by se učil hrát na saxofon, ale do lidušky se kvůli vozíčku nedostane.
- Lukáš je tichý a trochu neohrabaný kluk. Moc rád si skládá modely z Merkuru a kolikrát i táta nechápe, jak to mohl sestrojít. Ale ve škole má kvůli dvěma spolužákům úplné peklo. Každý den si na něj něco vymyslí – jednou jim musí dát svačinu, podruhé mu ukradnou domácí úkol, potřetí mu třeba nalijí šťávu do tašky. Lukáš se to bojí někomu říct, aby neměl ještě větší průšvih.

- Ruda a Vlastička moc radosti teď bohužel nemají. Rodiče se rozvádí a oni musí zůstat povinně u mámy. Přitom ale oni by chtěli oba k tátovi – proč se jich nikdo nezeptá?

### Příloha č. 3 – Povinnosti dítěte a rodičů:

Povinnost dítěte vůči rodičům:

- povinnost ctít a respektovat rodiče
- pomáhat dle svých možností
- přispívat na úhradu rodiny (pokud je výdělečně činné)
- přispívat rodičům na jejich životní úroveň ve stáří

Povinnosti rodičů vůči dítěti:

- důsledně chránit zájmy dítěte, řídit jeho jednání a **vykonávat nad ním dohled** odpovídající stupni jeho vývoje. **Mají právo užít přiměřených výchovných prostředků** tak, aby nebyla dotčena důstojnost dítěte a jakkoliv ohroženo jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj.
- pečovat o dítě (přiměřeně ho živit, šatit, dbát o hygienu, zdraví...)
- zajistit školní docházku dítěte
- spolupracovat s institucemi a orgány zabývajícími se péčí o dítě

| Dílčí projekt:               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | „Co nás trápí“ |
|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| <b>Charakteristika:</b>      | Škola jako model otevřeného partnerství, uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy, demokratické vztahy ve škole, význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovského parlamentu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                |
| <b>Cílová skupina:</b>       | 7.ročník                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                |
| <b>Časová dotace:</b>        | 3 hodiny - výchova k občanství                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                |
| <b>Velikost skupiny:</b>     | 25 – 28 žáků, skupiny 4 – 6 žáků                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                |
| <b>Metody:</b>               | brainpool (řešení problémů), skupinová práce, řízený rozhovor                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |
| <b>C í l:</b>                | Rozvíjet dovednosti v oblasti komunikace (asertivní jednání, schopnost kompromisu, spolupráce), vést žáky k uvažování o problémech ve škole, navrhnout vlastní řešení problému, stanovit pravidla chování a uvědomit si rizika jejich porušování.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                |
| <b>Rozvíjené kompetence:</b> | kompetence k řešení problému<br>kompetence komunikativní<br>kompetence sociální a personální<br>kompetence občanské                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                |
| <b>Klíčová slova:</b>        | demokracie, samospráva, parlament, participace, klima školy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                |
| <b>Pomůcky:</b>              | papíry, fixy, Slovník cizích slov, ( internet)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                |
| <b>Postup:</b>               | <p><b>1.hodina</b> - Učitel napíše na tabuli název průřezového tématu a žáci zkusí vysvětlit, co všechno může téma zahrnovat a jak může souviset přímo se školou. Vyučující pohovoří o historii žákovské samosprávy, žáci vyhledají ve slovníku nebo na internetu pojmy – demokracie, participace, edukace, klima.</p> <p>Následuje „<b>kolečko stížností</b>“ žáci si sednou do kruhu a mají možnost si postěžovat na cokoli a na kohokoli, uvádějí, co je ve škole trápí – je důležité problém pojmenovat, nikoho přitom neurážet.. Snaží se dodržovat předem stanovená pravidla. Kdo je poruší, musí splnit úkol, který ostatní vymyslí. Vzájemně se naslouchají, respektují názory druhých, s uvedenými problémy budou dále pracovat.</p> <p><b>2.hodina</b> - žáci nejprve pracují ve dvojicích – plní úkoly v pracovním listu „<b>Význam a činnost žákovské samosprávy</b>“ (vysvětlení pojmu, klady a zápory žákovské samosprávy, uvedou, co by se dalo ve škole (popř. třídě) zlepšit). Potom vytvoří skupiny po 4 – 6 žácích, diskutují o svých návrzích a na jednom se shodnou. Společná kontrola vypracovaných úkolů.</p> <p><b>3.hodina</b> - jednotlivé skupiny prostřednictvím svého mluvčího během jedné minuty prezentují své návrhy na změny. Po ukončení prezentací se žák individuálně rozhodne (hlasování), který návrh podpoří. Zamyslí se, jak konkrétní návrh nejlépe zrealizovat. Zástupce třídy v žákovském parlamentu předá návrhy vedení školy. Spolužáky seznámí s tím, jak probíhá jednání ŽP s ředitelem školy a se školním metodikem prevence.</p> <p>Žáci zhodnotí, jak se jim pracovalo, co bylo pro ně obtížné.</p> <p>Na závěr vysvětlí <b>citát J.A.Komenského</b> – „<b>Ničemu se neučíme pro školu, ale pro život</b>“.</p> |                |

## **VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA**

### **„Neučíme se pro školu, ale pro život“**

| <b>Dílčí projekt:</b>        | <b>„Na plavbě demokracie“</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Charakteristika:</b>      | Tvořivá aktivita zaměřená na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů – základní kategorie fungování demokracie, demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, význam Ústavy jako základního zákona státu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Cílová skupina:</b>       | 7.ročník                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Časová dotace:</b>        | 3 hodiny - výchova k občanství, dějepis, výtvarná výchova                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Velikost skupiny:</b>     | 25 – 28 žáků, skupiny 4 – 6 žáků                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Metody:</b>               | skupinová práce, prezentace, diskuse, řízený rozhovor                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>C í l:</b>                | Seznámit se, přijmout a pochopit význam řádu a zákonů pro fungování společnosti, stanovit pravidla chování a uvědomit si rizika jejich porušování, objasnit fungování demokracie, rozvíjet dovednosti v oblasti komunikace.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Rozvíjené kompetence:</b> | kompetence k řešení problému<br>kompetence komunikativní<br>kompetence sociální a personální<br>kompetence občanské                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Klíčová slova:</b>        | demokracie, diktatura, anarchie, norma, zákon, právo, morálka                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Pomůcky:</b>              | čtvrtky nebo balicí papír, psací potřeby, fixy, Ústava ČR, Listina základních práv a svobod, Slovník cizích slov                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Postup:</b>               | <p><b>1.hodina – 3. hodina.</b> Na začátku první hodiny se žáci sami pokusí vysvětlit pojem <b>demokracie, svoboda</b>. Učitel zadá otázku: “Může si občan v demokratické společnosti dělat, co chce?” Žáci vytvoří dvě skupiny – jedna obhájí demokracii a druhá hledá argumenty proti ní. Dále si z hodin dějepisu zopakují, které formy státu znají, uvedou konkrétní příklady. Učitel pak přečte základní ustanovení Ústavy ČR a následně žáci zhlédnou motivační video, na jehož základě budou vypracovávat daný projekt. Žáky rozdělíme do skupin po 5 – 6 žácích a sdělíme zadání úkolu. <b>„Představte si, že jste se dostali na novou planetu“</b> zvolte si název planety, navrhnete vlajku, znak (popř. hymnu), vypracujte společně deset pravidel – svoji ústavu, kterými se budete na své planetě řídit. Po skončení každá skupina v krátké prezentaci představí svou planetu. Spolužáci pak zhodnotí, jak se skupině práce podařila, společně vyberou nejlepší název. Vypracovaný projekt umístíme na nástěnku.</p> |

## VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

### „Neučíme se pro školu, ale pro život“

|                       |                          |
|-----------------------|--------------------------|
| <b>Dílčí projekt:</b> | <b>„Ideální občan?!“</b> |
|-----------------------|--------------------------|

**Charakteristika:** Občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti, Listina základních práv a svobod; úloha občana v demokratické společnosti, demokratické volby; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě a ve společnosti.

**Cílová skupina:** 7.ročník  
**Časová dotace:** 3 hodiny - výchova k občanství, český jazyk  
**Velikost skupiny:** 25 – 28 žáků, skupiny 4 – 6 žáků  
**Metody:** skupinová práce, brainstorming, řízený rozhovor, samostatná práce

**C í l:** Vést žáky k dodržování lidských práv a svobod, vést žáky k aktivnímu postoji v životě; motivovat žáky k ohleduplnosti, toleranci a ochotě pomáhat druhým; rozvíjet schopnost spolupráce, komunikace, rozhodování ve skupině.

**Rozvíjené kompetence:** kompetence k řešení problému  
kompetence komunikativní  
kompetence sociální a personální  
kompetence občanské

**Klíčová slova:** demokracie, lidská práva, svoboda, solidarita, tolerance, asertivita  
**Pomůcky:** čtvrtky, psací potřeby, fixy, Ústava ČR, Listina základních práv a svobod, Slovník cizích slov

#### **Postup:**

**1.hodina** – V úvodu tříhodinového bloku navážeme na projekt „**Na plavbě demokracie**“. Každá skupina má svou planetu, po dohodě navrhne kandidáta na prezidenta (zdůvodní svůj návrh-vlastnosti, chování..) Jména napíšeme na tabuli a společně zvolíme jednoho prezidenta pro všechny nové planety. Vysvětlíme smysl voleb v demokratické společnosti.

V další části hodiny se budeme zabývat problematikou lidských práv a svobod.

Učitel nejprve přečte žákům **ukázku z knihy Hovory s Janem Masarykem:**

*Pán Bůh nás udělal všechny stejné.*

*Jeden je bílý a druhý černý, jeden je krásný jako vy a já, a druhý je poďobaný od neštovic. Ale všem je nám zima, když je venku mráz, a všichni se potíme, když praží slunce. Všichni musíme dýchat, abychom se nezadusili, všechny nás nakonec odnesou na hřbitov.*

*Nikdo si nesmí nikdy myslet, že je něco víc, něco lepšího, než ten druhý.*

Žáci se snaží z ukázky vyvodit, v čem jsme rozdílní a co máme společné. Potom se společně seznámíme s jednotlivými články zjednodušené verze **Všeobecné deklarace lidských práv a svobod** (Listina základních práv a svobod). Vlastními slovy žáci vysvětlí pojmy **právo a povinnost**. Pak samostatně pracují ve skupinách a vyberou z deklarace ta práva, o kterých si

myslí, že jsou u nás nebo ve světě porušována. Na tabuli napíšeme čísla článků, posoudíme, na kolik se žáci ve svém výběru shodli. Uvádějí konkrétní příklady porušování práv občanů.

## Dílčí projekt:

## „Ideální občan?!“

**2.hodina** – na začátku hodiny zařadíme **aktivitu zaměřenou na rozdílnost a podobnost mezi lidmi**. Žáci se postaví do dvou kruhů. V každém kruhu je stejný počet žáků, kteří stojí čelem k sobě. Úkolem dvojice je najít 3 věci, které mají stejné, a 3 věci, kterými se liší. Mohou uvádět cokoli – vnější znaky, zájmy, rodina, vlastnosti, schopnosti apod. Potom sdělí spolužákům. Pak se posunou o jedno místo doleva a vše se opakuje. Cvičení slouží k tomu, aby mluvil každý s každým, aby se žáci uměli dohodnout a uvědomili si určitou rozdílnost.

V další části hodiny pracují žáci opět ve skupinách. Každá skupina dostane čtvrtku, na kterou plní zadaný úkol. Učitel napíše na jednu stranu tabule svisle nápis „**ideální**“, na druhou stranu dopíše **občan**. Zadaní úkolu zní: „**Vyjmenujte vlastnosti občana od daného písmene I D E A L N** (I se znovu neopakuje). Pak na tabuli zapisujeme nápady. (Je na učiteli, zda nápady nějak komentuje). V závěru aktivity necháme žáky pročíst vytvořenou nabídku.

Potom se každá skupina pokusí **sestavit pyramidu vlastností ideálního občana** (od základní po vrcholnou). Každou vlastnost napíše na A5 a listy pak seskupí do tvaru pyramidy. Po 5-10 minutách se spojí s další skupinou, potom opět ve větší celek – nakonec vytvoří dvě velké skupiny (metoda řeka). Po sloučení s jinou skupinou žáci své pyramidy porovnávají, *cílem je dohodnout se na 6 (9) vlastnostech*. Skupiny své názory vysvětlují, prosazují, obhajují. Společně vytvořenou pyramidu napíšeme na tabuli a vyvěsíme na nástěnku.

**3.hodina** – Na začátku si připomeneme průběh předcházející hodiny.

Žáci odpovídají na otázky:

„*Jak se vám pracovalo ve skupinách?*“

„*Bylo snadné se dohodnout v nově vzniklé skupině?*“

„*Na kterých vlastnostech jste se shodli?*“

„*Vzniknul mezi vámi nějaký konflikt/nedorozumění?*“

„*Co jste se dozvěděli nového?*“

Učitel seznámí žáky s kodexem občana a porovnají ho se svou pyramidou.

Ve druhé části hodiny žáci pracují samostatně. Zamyslí se nad svým budoucím životem, co je smyslem života, zda mají nějaký vzor. Napíše úvahu (mohou formou dopisu svému vzoru nebo nějaké filmové, či literární postavě) na téma – **Moje představy o životě** – jací by chtěli být, co by chtěli v životě dělat, jak by chtěli, aby vypadal jejich život v občanské společnosti.

Když žáci dopíší, necháme je, aby si práci znovu pozorně přečetli. Společně pak diskutujeme, co napsali. Nahlas čte jen ten, kdo chce. Snažíme se vést diskusi tak, aby si žáci uvědomili, že úkolem občana není jen starost o osobní záležitosti, ale také péče o druhé.

Zadáme žákům poslední úkol: „**Napište jednou větou, jaké poslání by měl mít váš život.**“

*Na závěr společně zhodnotíme průběh celého projektu „**Neučíme se pro školu, ale pro život.**“*

**Dílčí projekt:**

**„Ideální občan?!“**

## MORÁLNÍ KODEX OBČANA ČR

- BUDU CTÍT A CHRÁNIT DRUHÉHO JAKO SEBE SAMÉHO
- BUDU VŽDY JEDNAT TAK ABYCH CHRÁNIL A NEPOŠKODIL VEŘEJNÝ ANI SOUKROMÝ MAJETEK
- BUDU SE SNAŽIT ŽÍT DLE SVÉHO NEJLEPŠÍHO VĚDOMÍ A SVĚDOMÍ
- BUDU VŽDY ZASTÁNCEM PRAVDY A NEBUDU NIKOHO ZÁMĚRNĚ UVÁDĚT V OMYL ČI LEŽ A NAVÁDĚT K NEKALOSTEM A AMORÁLNOSTEM
- POKUSÍM SE POHLÍŽET NA KAŽDÉHO OBČANA JAKO NA SOBĚ ROVNÉMU A POKUSÍM SE HO MÍT RÁD NEJMÉNĚ JAKO SEBE SAMÉHO
- NEBUDU UPŘEDNOSTŇOVAT PENÍZE, MOC, MAJETEK A HMOTNÉ STATKY PŘED LÁSKOU K DRUHÉMU
- NEBUDU SE ŘÍDIT POMLUVAMI A ZÁVISTÍ A TYTO VLASTNOSTI BUDU TÉŽ V SOBĚ ODBOURÁVAT
- NEBUDU ČINIT SOBĚ ANI DRUHÝM ŽÁDNÉHO MORÁLNÍHO, FINANČNÍHO, DUCHOVNÍHO ANI LIDSKÉHO PODVODU

[www.detskaprava.cz](http://www.detskaprava.cz)

[www.lidskaprava.cz](http://www.lidskaprava.cz)

[www.30prav.cz](http://www.30prav.cz)

„Záruka práv člověka a občana vyžaduje existenci veřejné moci; tato moc je tedy řízena ve prospěch všech a ne tedy k osobnímu užitku těch, kterým je svěřena.“

*Článek XII. Deklarace práv člověka a občana*

Základní škola Jindřicha Matiegky Mělník, p.o.

školní rok .....

**VYHODNOCENÍ**  
projektu průřezového tématu:

název projektu:

zkratka v ŠVP:

termín realizace:

datum vyhodnocení projektu:

jméno a podpis hodnotitele:

| realizováno v dílčích projektech | vyučující |
|----------------------------------|-----------|
|                                  |           |
|                                  |           |
|                                  |           |
|                                  |           |
|                                  |           |
|                                  |           |

Ve kterých částech projektu byly realizovány jednotlivé (povinné) okruhy PT:

|  |  |
|--|--|
|  |  |
|  |  |
|  |  |
|  |  |
|  |  |

Použité metody a formy práce:

|  |  |
|--|--|
|  |  |
|  |  |

Klíčové kompetence a jakým způsobem byly rozvíjeny:

|                 |  |
|-----------------|--|
| K k učení       |  |
| K komunikativní |  |
| K soc. a pers   |  |
| K pracovní      |  |
| K občanské      |  |
|                 |  |

**Přínos PT k rozvoji osobnosti žáka**

**a) oblasti vědomostí, dovedností a schopností:**

---

---

---

**b) v oblasti postojů a hodnot:**

---

---

---

Očekávané výstupy (a ze kterých vzdělávacích oborů) RVP ZV byly (na)plněny:

---

---

---

---

Další připomínky a návrhy, jak lépe v budoucnu projekt průřezového tématu realizovat:

---

---

---

---

---